

DE HOOP

ABONNEMENT PRYS :

Voor de Stad 5 fr. per jaer.
 » 5 fr. per 6 maanden.
 » 1-75 fr. per trimester.
 Voor Buiten 6 fr. per jaer.
 » 5-50 per 6 maanden.
 » 2 fr. per trimester.

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

GODSDIENST.

VADERLAND.

MOEDERTAEL

LANDBOUW.

PRYS DER INSERTIEN :

20 centimen den drukregel.
 40 centimen de reklamen.
 Alle toezending van brieven, geld enz moet ons vrachtyr worden.
 Wekelyks verschynende Woensdag, en Zaturdags, by de kinderen Milis, Uitgevers te Sint-Truiden.

STAETKUNDIG OVERZIGT.

Verbeeld u den duistersten doolhof dien men vinden kan, waer aen geen uitgang te krygen is, en gy zult nog geen denkbeeld van den politieke doolhof van Italie hebben. Te Bologne verklaert men eenpariglyk den paus van zyn tydelyk gezag vervallen : Victor-Emmanuel geeft aen de verschillende afgevaardigden der kleine staten van Italie welke hem het bestuur hunner landen aanbieden, uiterlyk schitterende antwoorden, en antwoordt niets. Frankryk blyft die komedie bekynen, en wacht af dat alles zich door zich zelf regele, en tot hertoe weet men niets stelligs uit de conferentie van Zurich.

Volgens verschillende dagbladen schynt het dat men de byeenroeping van een Europisch kongres als zeker mag aenschouwen. « Oostenryk, zeggen zy, zou zich eindelyk hebben laten bewilligen en zich hebben laten overhalen om in een Europisch kongres de zaken van Italie, zoo wel als nog andere hangende politieke punten te behandelen. »

De Times in tegendeel beweert dat de afkeer van Oostenryk voor een kongres altyd dezelfde is en blyft.

Dit dagblad houdt daerenboven staende dat eene nieuwe byeenkomst der keizers van Frankryk en Oostenryk niet onmogelyk is, en het is daarin dat het de rede vindt der zending van M. Richard de Metternich. Volgens het zeggen van dit blad, zou de keus der plaets voor de byeenkomst aen keizer Napoleon overgelaten zyn, en zou waerschyndelyk de byeenkomst in Zwitserland plaets hebben.

De gazetten van Frankryk en Engeland gaen voort met elkander uit te dagen. De Engelsche gazetten byzonder hebben het op Frankryk gemunt. Zy beweerden dat Frankryk niets anders beoogt dan de zedelyke en stoffelyke vernedering van Engeland.

Een onzer dagbladen van Belgie de *Indépendance* sprak over eenige dagen dezelfde tael door den mond van eenen harer korrespondenten uit Parys. Dit artikel heeft zooveel gerucht in de staetkundige wereld te wege gebragt dat een Paryzer blad, de *Constitutionnel* dit geloofde te moeten wederleggen.

« Geen yverzucht, geene jaloesheid, roept gemeld blad uit, bestaat er tusschen Frankryk en Engeland. Frankryk wil niet meer de vernedering van Engeland, dan het het juk van dit laetste land ondergaen wil.

Niets bestaat er tusschen de twee landen dan eene edele streving, om over de geheele wereld de beschaving te verspreiden, welke hunne eigene magt uitmaekt. Daerenboven heeft Frankryk op heden tegen geene andere mogendheid voor de opperheerschappy meer te worstelen. »

De spaensche troepen hebben hunnen optogt tegen de moeren in Afrika begonnen.

De keizer van Marocco is overleden, men vreest oproer in dit land.

VLAEMSCHE ZAEK.

Het schynt dat, hoe billyker eene zaak is, hoe minder het staetsbestuer zich bekommert er regt aen te doen. Wy willen hier al de schreeuwende grieven der vlamingen niet meer opsommen; men heeft het duizendmael, en op alle verschillende plaetsen gedaan. Ontelbare smeekschriften zyn van op alle uiteindens van vlaemsch Belgie naer de wetgevende kamers toegezonden geworden. Manifestatien met hoopen zyn er gedaen geworden, niets heeft geholpen. Als men nogthans zoo het oor durft sluiten voor het verzoek van de groote meerderheid van een land gelyk Belgie is als men, op eene bevolking van vier en half miljoen, de verlangens durft tartten van twee en half miljoen, dan weten wy niet, of men niet enkelyk werkt, om de eene half, by uitstek boven de andere te bevoorregten.

Anders kan men er niet overdenken als men ziet wat statige plegtigheden te Brussel, te Gent en te Antwerpen ten gunste onzer tael plaets gehad hebben. Drie reuzensteden! (Zyn zy het hedendaegs niet meer in vergelyking der groote kapitalen van Europa, zy zyn het nog door hare onsterfelyke denkstukken). Drie reuzensteden, de peerlen der middeneeuwen; de geboorte plaetsen van Artevelde, van Rubens, van Karel den vyfde, vragen het

De goede Pachtersse.

De vrouw in het akkerleven, is met haren man zooals twee paerden vóór een wagen; zy moeten samen gaen, samen trekken en goed overeenkomen. De eendragt in huis is het geluk van de boer, de tweedragt leidt tot bederf.

De pachtersse bestiert het vrouwvolk, den melkstal en de keuken. Het is zy, die het klein geld voor het huishouden bybrengt, by middel der boter, melk, eijeren, kiesen, fruit, enz. waermede de baes zich niet kan bekommeren.

Het is zy, die voor vlas zorgt, opdat het linnen nooit ontbreekt.

Het is zy, die kinderen in eer en deugd opleidt, opdat later het huis gereede hulp van hun ontvange, nadat ze, volgens hunnen stand, wel onderwezen zyn.

Het is zy, die het vrouwvolk in huis naziet en op het gedrag let.

Het is zy, die de inkoop doet voor de behoeften van het huisgezin.

Het is zy, die met haren man overlegt wat er te doen staet in het voordeel van hunnen akker; de vrouw heeft dikwyls

regt om zich mogen uit te drukken in eene tael die de hunne is; zy vragen het regt om van een erfdeel, dat hunne groote voorvaders hun achtergelaten hebben te beschikken, en halstarig wordt dit regt hun geweigerd. Men leert een vogel, met groote moeite, eene andere tael piepen dan die welke hy in den moedernest geleerd heeft, maer men dringt geenen inboorling eene andere tael op dan die welke hy in den schoot zyns moeders met de melk ingezogen heeft.

Herinnert men zich nog wel dat Karel-de-Stoute, tegen wil en dank, zich in het vlaemsch moest uiten, als hy het woord tot de Gentenaren of Brugelingen stuerde?

Onder het opzigt der tael biedt België heden-daegs het belachelykste schouwtoneel aen dat het nog ooit den mensch gegeven werd te zien. De vlamingen maken het grootste deel van België uit, en wat wordt er gedaen? Men spreekt vlaemsch, en men verstaet geen woord fransch. En nogthans schryft het staetsbestuer u fransch, men boekt u, by uwe geboorte op het fransch in, men onderwyst u op zyn fransch, men lotert op zyn fransch, men trouwt u op zyn fransch, men pleit op zyn fransch, men beschuldigt u op zyn fransch, men veroordeelt u op zyn fransch, en men sluit u den kerker in of men slaet u den kop af, en dat alles op zyn fransch; men maekt uw huwelyks-overeenkomst op zyn fransch, men maekt uw testament op zyn fransch, en gelukkiglyk dat de staet en de godsdienst in België van een gescheiden zyn, of gy werdt, God wil het my vergeven, op zyn fransch nog begraven, *et la terre te serait légère!!*

Dit is alles niet; het schreeuwendste ongelyk dat men ons doet bestaat hierin. In de wetgevende kamers spreekt men fransch. Byna onmogelyk zoude het zyn, er de twee talen welke in België heerschend zyn, te bezigen. Dat er dus slechts eene tael in de kamers gesproken worde, en dat dit het fransch zy! Wy weten nogthans niet waerom er de tael der minderheid weder moet de overhand hebben, en waerom er de vlaming moet onderdoen, niet voor den wael (want deszelfs tael is walsch) maer voor den franschman wiens zeden en gebruiken men dagelyks meer en meer inademt.

Doch, laet toe dat de fransche tael er de heerschende zy, kan men dan ten minste het fransch er niet van vertalen, om den vlaming kennis te geven van hetgene er behandeld wordt. Men spreekt er toch over de belangen der vlamingen zoowel als over die der walen. Men maekt er wetten, men brengt wyzigingen en veranderingen aen de reeds bestaende wetten toe, en dit alles verschynt in het fransch in den *Moniteur*, of gazette van het staetsbestuer. Welnu, de afgetrokken termen, welke men gewoon is te bezigen in het opstellen eener wet zyn reeds zoo lastig dat hy die goed zyn fransch meent te kennen en te verstaen, zich dikwyls opzoekingen in het woordenboek moet getroosten om den regten en juisten zin eener uitdrukking wel op te vatten. Hoe wil men dan dat onderdanen die deze wetten moeten nakomen en zich aen dezelve onderwerpen, dezelve stiptelyk volbrengen, indien zy ze niet kennen. Daerom hebben de vlamingen sedert lang gevraagd dat de *Moniteur* verscheen half in 't vlaemsch en half in 't fransch. Deze vraag, hoe billyk ook, verkrygt geene uitvoering. Mogen dan de vlamingen de wetten niet letterlyk kennen, mogen zy dezelve niet doorgronden, mogen zy niet weten wat hunne volksvertegenwoordigers in de kamers zeggen, mogen zy niet zien of deze den

meer overleg dan den baes zelf.

Eene goede pachtersse moet vooral houden aen de reinheid in huis en veestal.

Zy moet den melkkelder en alle gereedschappen, die er toebehooren, in den zuiversten staet doen onderhouden.

Zy mag de boter niet vervalschen met kleuren of andere stoffen, die hare goede faem nadeel doen.

Zy moet door een onberispelyk gedrag hare onderdanen tot voorbeeld dienen.

Zy moet hare werkvrouwen en werklieden goeden gezonden kost geven en met zachtheid behandelen; dan, het is reeds ongelukkig genoeg, dat deze menschen andere moeten dienen om het dagelyks brood te winnen.

Als de pachtersse zoodanig handelt, en aen den wagen met haren man gespannen, samen trekt, dan zal hy altoos op den goeden weg blyven; is het anders, men voert hem in den gracht, en hy blyft er in zitten.

De goede Boerenknecht.

Hy, die zich uitgeeft voor werkbaes, paerdenknecht of

hun opgelegden pligt goed kwytten, of zy getrouw zyn aen het hun opgelegde mandaet of zendbrief?

De kiezers van Gent, Brussel, Antwerpen, Brugge en Leuven, de kiezers der andere vlaemse provincien hebben volksvertegenwoordigers in de kamer, en het wordt dezen ontzegd, er dezelve in hunne redevoeringen te volgen. En dat men ons niet opwerpe, dat ontrent alle kiezers fransch verstaen; dat ware eene groote dooling. De twee derde van 't vlaemse Limburg verstaen geen fransch, of zoo zy genoeg verstaen om zich niet op zyn fransch te laten verkoopen, zy verstaen er toch geen genoeg om de in 't fransch gedrukte wetten uit te leggen, en om de redevoeringen hunner representanten na te vorschen. Om het fransch der wetgevende kamers te verstaen, moet men niet alleen fransch kunnen lezen en schryven, men moet het grondig kennen.

Indien men naer andere provincien wil overslaen, zal men vinden dat het nog erger is.

Wy gelooven te kunnen verzekeren dat in geen deel van België het onderwys, in het algemeen genomen, zoo verre gaet als in Limburg. Overal ontwaert men hier onderwysgestichten, waer ieder een wedyvert om geleerdheid te bekomen, overal heffen zich gebouwen op waer de ouders, ten koste van de grootste opofferingen, hunne kinderen de geleerdheid gaen doen putten.

Dit is het geval in Brabant en in Vlaenderen niet. Men komt er alle oogenblikken dorpen tegen die zoo groot en zoo volkryk zyn als onze Limburgsche steden, waer men slechts eene gementeschool vindt, en het is daer niet dat men fransch genoeg leert om die tael goed en grondig te kennen.

Wy vinden dus dat het billyk en meer dan tyd is dat de *Moniteur* zoowel voor de vlamingen als voor de walen en de *frankiljons* gedrukt worde.

Kullagie.

Wat is er toch aengelegen of men zich de herschen warm denke over de kullagie welke men te Zurich, tusschen pot en pint, op den haspel der staetkunde, zoo geheimzinnig aen het spinnen is? Zeker dagblad beweert dat men in Italië te veel en te weinig heeft uitgerigt. Nu is men daer aen het smullen gelyk men vroeger te Weenen aen het dansen was, en ten lange laetste zal het weer een *witte* met een *zwarte* wezen. Dus te veel, te weinig; enfin finale *niemandalle*.

Lafontaine zou zeggen:

Qu'en sort-il souvent?...

Du vent!...

En Vedetjes,

Posthumi of posthuma.

En de zanger Beranger, na den *pas-passe* van Villafrauca:

Vite un congrès!

Deux, trois congrès!

Quatre congrès!

Cinq congrès, dix congrès!

Bis! zou de Vedette roepen...

En zoo wel er na als er voren blyft de kullagie voortduren en zich oplossen in de volgende gedachten en ondervindingen:

De traverse en traverse

Tout va dans l'univers

De travers.

(Gelogen, zou de Vedette roepen!... *Calomniateur déjà nommé... deux fois... 15 fois nommé.*)

Hoe lang toch zullen de magtmishruikers der aerde met den bol der wereld spelen gelyk de kinders met hunnen reep? *Quousque tandem Catalina!* Immers moet men zoo kortzytig zyn als onze lieve *Dona Pipelapoula-Eugène de Mirecourt*, om te denken dat eenige bestempelde en bekribbelde papieren der kongrestafel in staet zyn de belangen der volkeren te waerborgen, de gemoederen te bedaren, en de bestreving naer eenen onbepaalden vooruitgang in te toomen. « Groeit en vermenigvuldigt » sprak de Heer den eersten mensch in zegening toe, niet alleen tot voortteeling van het menschelyk

werkman, moet in zyn vak ervaren zyn, als hy zich by den boer komt aanbieden om hem te dienen. Verstaet hy zyn werk niet, of maer ten halven, hy mag het by den meester niet verzwigen; de loon wordt naer werken bepaeld.

De werkbaes stelt zich in plaets van den meester. Hy moet de knechten en dagbuerlieden naerzien, hy mag het aen zynen meester niet verzwigen als zy slecht doen; hy mag het ook niet verzwigen als ze vlytig zyn.

Het gebeurt zeer dikwyls dat, als de meester zyn vertrouwen stelt in den opperknecht, deze hem die fouten der overige dienstboden verzwylt, vreezende voor eenen pluimstryker te worden gehouden, en gewoonlyk omdat zy onder elkander in vrede willen leven.

De opperknecht moet de belangen van zynen meester waarnemen, en zoodanig handelen als of de hoeve van hem was.

De paerdenknecht moet fier wezen over zyn paerd; hy moet hetzelfde voederen zooals de meester het hem heeft bevolen; hy moet het paerd roskammen en volkomen rein houden, hetzelfde niet onnodig overladen of in slechte wegen voeren; om het beest zonder noodzakelykheid af te matten. Als het paerd

geslacht uit Adams Lenden, gelyk Vondel zingt, maer ook tot gedurige uitbreiding van verstand en kennissen.

Het was den Engelen verboden te roepen: wy zullen hooger stygen, maer den mensch werd toegelaten dezen afzang der verbliffende geesten op te nemen, en eeuwen door in kunsten en wetenschappen te herhalen onder het geleid der voorzienigheid: *Altius ascendam*, hooger en hooger wil ik stygen.

Maer gelyk de geboorte van den mensch pynelyk is, en dat wy, als de lucht der aerde voor de eerste maal onze longpyppen openstreeft, schreeuwend de kullagie van het leven beginnen, zoo ook heeft het menschedom van tyd tot tyd, als het tot een grootscher leven overgaet, zekere pynelyke oogeblikken. De tyd dien wy nu beleven is eene baring tot een nieuw orde van zaken, nog onbekend, nog onbepaald, maer die toch alle boezems jagen doet en roepen met den lätynschen dichter: eene nieuwe stand van eeuwen gaet te voorschyn komen:

Magnus saeculorum nascitur ordo;

En daer is niets aen te doen. Het oud kan nooit gered of beveiligd worden. Als de stroom doorspoelt, helpen noch grachten noch takkehossen of fascinen. Toen Nero zyne moeder vermoordt overleden, in een ezellinnen melkbad, met den voet herstiet en snorde: « ik wist niet dat zy zoo wit van vel was, wie heeft dan den val van het Romeinsche ryk tegengehouden? » Geen Senaet, geene Messaline, niemand!

Petrus betrad reeds den bodem van Rome en by elken stap welken hy van paelsteen tot paelsteen op de *via Romana* voortzette, daverden grond en kapitol en fladderde de arend op ontsperde vleugelen. De stem van het aersch paradys liet zich weer hooren: « Groot en vermenigvuldigt, » en het menschedom trad door eenen weg van lyken en bloed de leer van het Evangelie te gemoed. Toen Luther, met eene brandfakkelt in de hand, en eene geschaekte non aen den arm op het aenschyn van Europa deze woorden in bloedige letters schreef: *Histoire moderne*, wie was er dan om de gemoederen tegen te houden, den invloed der drukpers en de verbazende ontdekking van America, als mede de uitvinding van het buskruid te keer te komen? — Geene kerkvergadering door prins en byeen gestooten? Niemand. God had weer zynen groeit en vermenigvuldigt laten hooren, en het menschedom trad van de middeneeuwen tot andere tyden over. Louis XV in de *petits appartements* te Versailles, in de nabyligheid van den *pare-anz-cerfs*, aen het boeleeren, en kinderen van twaelf jaren te ooteren onder de snoode Pompadour, kon reeds de Carmagnole in de verte hooren opjoelen. Hy zal dat gezang niet meer uitdooven al begon hy ook met zyn leger bastaards luidkeels te schreeuwen, gelyk eertyds de profeten om het vuur over hannen hontstapel doen af te dalen. Niemand meer was in staat om Mirabeau, reeds aen het pleiten, den mond te stoppen, om de guillotine vast te nagelen, en om den gekwikzilverden en bergewikzilverden aeddom van ballingschap en eerlooze ziekten te bevryden. Weer galmde de *groot en vermenigvuldigt* by het opstralen de *histoire contemporaine*, welke met hare verbazende uitvindingen, nu weer naer andere kringen overdreigt te rukken. Het is met den mensch in het algemeene leven, gelyk met den aerdbol; deze heeft zoo vele omwentelingen ondergaen, eer de opperkorst welke wy nu betreden, over hem werd uitgebreid; wy ook, wy gaen van omwenteling tot inwenteling tot meerdere volmaektheid in het politieke over. Men schiet manschapp n over hoop, maer geene gedachten; deze eens geworteld in het gemoed der volkeren gaen hinnen gang gelyk de bliksem, in weerwil van hinderpaal en tegenstand.

Zoo geeft het immers de geschiedenis op. De volmaektheid welke wy hier bekomen is echter maer betrekkelijk, daer wy, zoo als Gerbet het schryft, in zynen *Aberic d'Assises*, maer eene ellipse door de lucht komen trekken, waervan zich de twee einden in de eeuwigheid verliezen.

Dus kongres, conferentien, traktaten, konkordaten, goed voor een oogeblik... zoolang de kinders zwynen; maer voor het overige kullagie en groote kullagie. Want, om niet verder te gaen; in het jaar 15 werd Willem I krachtens veel papieren en stempels de vader der Belgen, en in het jaar dertig onder het zingen van de *Muetle de Portici*, joegen zy hem byna in zyn hemd naer den Haag terug. En alle mogendheden van Europa knikten: « gy hebt goed gedaan, » en zetteden het vers van Persius:

O curas hominum, O quantum est in rebus inane!
als volgt over:

België is een onzydijg land, waer eens de liberalen veel zullen te bakken maken met hunne vergrooting van Antwerpen, en waer eens zekere kullagiemeester zekere lieve *Dona vedetta pipelapoula-Eugenia* zal doen zingen en fluiten gelyk hy begeert.

Inderdaed, onder de meer dan negen honderd miljoen menschen, waerin 4,000,000 joodjes en jodinnetjes die zich dagelyks op den aerdbol kussen, byten en verwenschen, bestaat er geen Toeterlantoetje zoo magtig op het hert van den Kullagiemeester. Zeggen dat men de honden heeft achter haer gezet, *pour l'honneur du journalisme*, dat het woord *kater* eene pluimstryker is van wellevendheid, en met Béranger elders dan in eene *gouttière* of *tabagie* mag gezongen worden: *Mia-Mia-ou-c'est un matou!*

Dat Eugène Eugène Eugène Eugène Eugène Eugène Eugène Eugène Eugène de Mirecourt niet bestaat; en acht dagen na datum spartelen dat zy zweet om Eugène Eugène Eugène de Mirecourt in eenen Jaquot te veranderen! Wat de ruiterlyke behandeling van den schryver Eugène Eugène de Mirecourt betreft, kunnen wy niet nalaten, uit brandende liefde voor onze schoone *Armide*, haer te raden eens rond te speuren of er nergens geen werke bestaet waer de heeren Baron de Gerlache, Ad. Dechamps, volksvertegenwoordiger, le Comte de Villermont, Verhulst, professor aen de Universiteit van Luik, Moeller, professor by de Universiteit van Leuven en meer andere niet onbekend mede zyn, en waer de heer de Mirecourt

door toomzadel of ander getuig gekwetst is, moet hy er zynen meester dadelijk van kennis geven. Hy mag hem niet verzwynen als het paerd ziek is of schyn van ziekte heeft.

Hy mag zyn paerd niet mishandelen.

Hy mag op den wagen of de karre niet gaen zitten, als het paerd last heeft om zyne vracht te trekken.

Hy mag het paerd niet leeren byten of slaen.

Hy mag met den ledigen wagen of karre zyn paerd niet onnooedig laten loopen, daer het beest geen prachtpaerd is.

Hy mag het paerd, in zweet zynde, niet in luchtogten of trokken laten staen, zonder deksel op den rug.

Hy moet byzonder op de groote banen altoos aen het hoofd van het paerd zyn, om overal ongehinderd te kunnen uitwijken.

Hy mag zyn paerd niet laten drinken als het bezweet is, behalve in geval hetzelve in beweging blyft, en dan nog met groote voorzichtigheid te werk gaen, hetzy door het water lauwwat te maken, hetzy door het ten minste eenig voeder te geven.

De goede knecht mag met zyne kameraden geenen twist zoeken, hy moet ook zynen meester onderdanig zyn en zich

behandeld en bedild wordt, volgens het wellevendheid, goede smaak en byzonder letterkundige kennissen vereischen. Het is niet genoeg in onze dagen, lieve *Dona, Broeder Jan Van der Linden* en het kruisken *A* gelezen te hebben; men behoef ook te weten dat het gedacht van Milford Yes zoo al ergens te vinden is, waer men schriften vindt van Lacordaire, van Pater Dechamps, van Plato, van Cicero Tusculanus, van Montesquieu, van Pascal, enz. Als gy aen de lezers van de *Hoop* eens zult weten te zeggen waer de Kullagiemeester het gedacht Yes heeft uitgetrokken, dan zal u in de school een tweede leesboek gegeven worden, en dan zult gy met twee lettergreepen mogen beginnen te spellen.

Ondertusschen heeft myn knecht Lafèche een liedje afgetroddelt uwe toekomende grootheid ter eere, en dat nog op de wys van: *Un jour, maître Corbeau, sur un arbre perché, etc.* etc.

Si les quarante, un jour, décréus à trente neuf
D'un fauteuil à remplir charbonnent le pont neuf,
Tu te verras votée, o Vedetta, ma mie,
Dans l'acacacaca, dans l'academie.

Overzetting.

Vedetta, myne bruid, myne teedre Houpsasa
Als gy nog iets vertelt zie dan ook eerst eens na,
Of het ook enigzins het drukken waerdig zy
Voor een acacaca, voor een academy.

Overzetting van de overzetting.

Savantissime heros gazette et scripturae
Zouave de la presse et litteratura
Connaisant les auteurs qui sont Parisiens
In acacacaca, in academiis.

Sur l'air du tra la la etc. etc.

P. S. Een schoon kerkboek te verdienen voor hem die voldoende zal bewyzen dat de *Vedetta* niet beter kan geschreven worden, op het hart van den kullagiemeester die haer kan doen zeggen: ... *Soignez bien.*

S. P. Q. R.

DE SENAET.

De Senaet heeft zyne zitting van 5 dezer begonnen met twee buitengewoone kredieten te stemmen, deze van 415,597 franken 49 centiemen aen het departement van financiën, en gene van 7500 franken aen het budget der kamer ten einde de onkosten des buitengewoone zittijds te bedekken.

Dan is hy tot beraedslaging overgegaen van het wetsontwerp nopens openbare werken. MM. graef de Robiano, graef de Ribaucourt, Cassiers, Van Naemen, baron de Labbeville hebben beurtelings het art. 1, betrekkelijk Antwerpen's versterkingen, bestreden, daer MM. baron de Sentin, Van Woumen, baron D-lafaille, de Rodes, baron de Woulmont, de Rasse, Van Schoor, en de ministers van 't binnenste, der financiën en byzonder van oorlog hetzelve ernstig met hun woord hebben bestadigd. De redenen van beide kanten aen den dag gelegd zyn byna dezelfde geweest als die onlangs in de Kamer der Vertegenwoordigers ontwikkeld zyn geworden.

Ter stemming gelegd, is het art. 1 door 54 stemmen tegen 15 en 4 onthoudingen aengenomen geworden.

Hebben Ja geantwoord:

M.M. Zaman, Laoureux, Favereau, Della Faille, Van Schoor, de Renesse, Corbisier, de Rasse, Joostens, de Thuin, Michiels-Loos, Lauwers, Dupont d'Ahérie, Lonhienne, Boyaval, Van Woumen, Forgeur, de Bergh, Mazeman de Gouthove, Seutin, de Marnix, de Woelmont, Sacquelen, Neef, de Rhodes, de Woestyne, Wincqz, de Ribaucourt, de Tornaco, de Block, Fortamps, Dubus, Hanssens en prins de Ligne.

Hebben neen geantwoord:

M.M. Fr. Vergauwen, de Bethune, J. Vergrauwen, d'Omalus, Labbeville, Van Naemen, Stielemans, d'Hoop, de Robiano, de Dorlodot, Gillès de 's Grazenwezel, Maertens, Pirmez, Maur, de Robiano en Cassiers.

Hebben zich onthouden:

MM. Dutrieu, de Sélis-Longchamps, Spitaels en d'Anethan. De andere artikelen der wet, betrekkelijk een groot getal openbare werken zyn, byna zonder discussie, door de vergadering aengenomen geworden.

Het verslag van M. d'Anethan, besluitende, gelyk men weet, tot het aennemen in den Senaet der heeren de la Coste en d'Overschie, door het arrondissement Leuven gekozen, is, in zitting van 5 dezer, door den verslaggever voorgelezen, en den 8 ter discussie opgenomen geworden. Ernstig bestreden door MM. Lonhienne, Forgeur en de Tornaco is de voorstel door M. de Marnix en byzonder door M. baron d'Anethan bestadigd geweest. Deze laetste redenaar heeft op eene merkwaardige wyze het regt der gekozene leden verdedigd en de redenen zynere tegenstrevers teenemaal wederlegd. Ook heeft de vergadering, na dezelfs redevoering, de beraedslaging gesloten, en is tot de stemming van de volgende vraag overgegaen.

« Is de *enquête*, door den Senaet onlangs besloten, onnooedig geworden? »

27 stemmen tegen 26 en 1 onthouding, hebben ten voordeele der gekozene Senateurs die vraag beantwoord.

Hebben Ja geantwoord:

M.M. de Bethune, Dutrieu, de Terdonck, de Pitteurs, J. Vergrauwen, Della Faille, Gillès de 's Grazenwezel, d'Omalus, Martens, Van Naemen, Van de Woestyne, de Ribaucourt, de Marnix, Dupont d'Ahérie, d'Anethan, Pirmez, de Robiano, de Dorlodot, de Woelmont, de Block, F. Vergrauwen, de Rodes, de Rasse, d'Hoop, Spitaels, Cassiers en prins de Ligne.

Hebben neen geantwoord:

M.M. Zaman, Wincqz, de Renesse, Michiels-Loos, Fortamps, Laoureux, Forgeur, Joostens, de Bergh, Lauwers, de Labbeville, Van Woumen, de Thuin, de Sélis Longchamps, Neef, Lonhienne, Stielemans, Van Schoor, Sacquelen, Moselman, Boyaval, de Tornaco, Hanssens, Seutin, Dubus en Forgeur.

met kost, wooning en loon tevreden houden, zoo als hy zich vrywillig daertoe heeft verbonden.

Hy moet ook zynen meester voorstaen en in de herbergen niet gaen beklappen, zooals het dikwyls het geval is.

Hy moet, met een woord, trouw en heerlyk dienen, opdat hy, by een ander komende, zich op zynen vorigen meester zou durven beroepen.

De goede Boereleid.

De meid, die den stal wordt toevertrouwd, moet de grootste zorg hebben voor de beesten.

Zy moet dezelve in volkomene reinheid onderhouden, roskammen, of met stroobussels de vuiligheid afnemen.

Zy moet het vee op tyds voederen, zoo als hare meesters het haer hebben opgelegd. Zy mag buiten deze voorschriften niet gaen, alhoewel het dikwyls gebeurt dat de stalmeid den zolder bezoekt, buiten de wete van den baes, om den meelzak te openen van het vee.

Zy mag niet nalaten de melkoeijen behoorlyk te melken, en vooral zorgen dat de emmers, waerin zy de melk afrekt op

Heeft zich onthouden: M. Mazeman.

Na dit belangryk besluit, heeft de Senaet zich bezig gehouden met de organieke maetregelen der *enquête*, door de Kamer der Vertegenwoordigers goedgekeurd, te onderzoeken. Dit wetsontwerp is aengenomen geworden, mits zekere schikkingen die, ter oorzaak der besligging des Senaets, noodzakelyk zyn geworden en in het wetsontwerp zyn ingelyfd geworden.

Daerna heeft de vergadering zich tot onbepaalde tydstop verdaegd.

ALGEMEENE ZAKEN. — INHULDIGING DER KOLOM DES CONGRES.

(1° Afd.—Aenw. N° 5672-40).

Hasselt, den 5 september 1859.

Aen de heeren Burgemeesters en Schepenen der steden en gemeenten der Provincie.

Mynheer,

De inhuldiging der gedenkzuil aen het Congres opgerigt, welke op 26 september aenstaende bepaeld is, moet den rang eener groote nationale plegtigheid bekleeden.

Het is het gehel laud dat in deze omstandigheid hulde zal bewyzen aen de verhevene Vergadering die hetzelve met instellingen heeft begunstigd, onder wiens bewind het steeds in grootheid en voorspoed toeneemt.

Reeds hebben de kamer der volksvertegenwoordigers en het senaet hunne beslissing doen kennen van staetsgewyze deze plegtigheid by te woonen.

Dewyl de verscheidene gemeenten des ryks zich vervoegd hebben met de gedachte die de gedenkzuil ter eere van het Congres en der grondwet heeft doen stemmen, daer zy, door openbare intekeningen bygedragen hebben tot voltrekking van het ontwerp, is het gepast en billyk dat zy deel nemen aen den luister dezer plegtigheid.

Met al de gemeenten des koningryks in den persoon van een hunner afgeveerdigen zamen te roepen, zal deze vereeniging van de algemeenheid der burgers zooveel mogelyk tot stand gebracht worden.

Diensvolgens verzoek ik Ued, Mynheer, ingevolge de onderrichtingen van het departement van binnenlandsche zaken, een der leden van uwen gemeente-raed te willen benoemen om by de inhuldiging tegenwoordig te zyn.

Uwe vaderlandsliefde, ik ben er overtuigd van, moet niet opgewekt worden en gy zult Ued. het ongetwyfeld tot pligt maken aen de oproeping van het staetsbestuur te beantwoorden.

Ik zal nader de eer hebben, Mynheeren, Ued. te onderhouden nopens de maetregelen die de afgezanten kunnen betrekken.

Ik verzoek u my, voor den 10 der loopende maend de naam, voornamen en hoedanigheid van uwe afgeveerdigde te doen kennen.

Voor de Gouverneur:

De Gedeputeerde gedelegeerd,
J. BARON DE CECIL.

Hoe ver is 't met de kwestie van de vlaemsche tael?

Wy hadden gehoopt dat de commissie, belast met de grieven der vlamingen aen te halen, niet vruchteloos de hand aen het werk zou geslagen hebben, en wy meenden dat de klachten der verdedigers onzer moedertaal dit mael niet gingen verdoofd worden. Thans vreezen wy van onze hoop voor den tienden keer te leur gesteld te zien. Het gouvernement heeft op zyne manier het verslag der commissie wederlegd, en bewezen (?) dat de Vlamingen ongegronde grieven voor den dag brengen, dat geen enkel hunner regten gekrenkt wordt, en dat de fransche en de vlaemsche tael, voor zoo veel het mogelyk is, op gelyken voet staen. Jammer dat die schoone woorden ons zoo vreemd in 't oor klinken dat wy er niets van begrypen; ook blyven wy liever van 't gedacht der leden van bovengenoemde commissie, dan dat der fransche schryvelaers van 't ministerie aen te kleven.

Terwyl het oostenryksche bestuur van zyne doling terugkeert, en aen zyne verschillende landschappen de taelvryheid weder geeft, schynt men het hier vast besloten te hebben geenen vinger breed van den weg af te wyken dien men sedert 1850 zoo moedwillig ingelooopen is.

Men heeft schoon te zeggen: Vlamingen, gy hebt de volle taelvryheid; wy voelen maer te wel dat indien die vryheid niet geketend ligt, zy, voor 't minste, sterk gemuilband is.

Wy zullen op die kwestie nog terug komen.

(Gazette van Mechelen).

Letterkundig nieuws.

Historisch en werkelyk afbeeldsel eener vrye gemeente in Haspengouw, vooraf gedurende de XVII° en XVIII° eeuw, zoo in 't geestelyke als in 't wereldlyke opzigt, voorgesteld in de oude vryheid Montonen en de omliggende dorpen, met platen en oorkonden, door A. Kempeneers. SS. Can. Doct., Exam. Synod. van het bisdom van Luik, Lid van het Tael- en Letterlievend Genootschap: Met Tyd en Vlyt, by de Hoogeschool van Leuven, enz.

Wy meenen, dat dusdanig een werk, ten minste in 't algemeen beschouwd, kan nuttig zyn; weinigen immers bezitten heden eene nauwkeurige en werkelyke kennis over de kerk-, regts- en gemeente bediening, over de instellingen en inrigtingen, die by onze voorouders vóór 1789 bestonden, al zyn wy van hen door niet veel meer dan een vyftigtal jaren afgescheiden.

het zuiverste gehouden zyn.

Zy mag den stal niet zonder lucht laten, byzonder die welke lage verdiepingen heeft en waerin veel vee geplaatst is.

Zy moet de bedding dikwyls met nieuw stroo vernieuwen, opdat de beesten niet steeds op branden mest rusten.

Zy moet, als er schyn is van ziekte by een stuk vee, zulks dadelijk aen haren meester kenbaer maken, opdat onverwyld geneeskundige hulp geroepen worde.

Zy moet de gewonnen melk in het geheel aen hare meesteresse overgeven, en mag daarvan geen gebruik maken voor koei, varkens of geiten, zonder dat de pachtersse er van kennis heeft.

Zy moet een naerstig en redelyk gedrag voeren.

Zy mag hare meesters in niets hoegenaeind te kort doen en altoos tot hun voordeel werken.

Zy mag s'avonds of s'nachts niet met ongedekt licht in de stallingen komen, om door onvoorzichtigheid brand te verwekken.

Zy moet hare meesters trouw dienen, opdat zy overal het hoofd hoog in dienst kan komen.

P. M. CANOY.

't Is omdat dit alles nu als aenbelangend gehouden wordt dat, byzonderlyk voor hen, die men niet gewoon is geleerden te noemen, deze doormoelijke arbeid, hoe gering ook, ondernomen geweest is, opdat men zich het verledene eener landgemeente hier in den omvang erinnerende, tegelyk overtuigd weze, dat onze voorvaders toch niet als slaven, aen den grond verkleefd of onder dwingelandy gebukt, leefden; en daerby ook leere, hoe zy, buitengewoon groote vryheden genietende, dezelve, door eerbied voor Godsdienst, Gezag en eens anders Regt gematigd, hebben weten eeuwen lang te bewaren.

De taek, welke de titel hierboven aenwyst, kon overeenkomstig het voormelde inzicht, niet wel anders afgedaan worden, dan met eene gemeente, in 't byzonder, op eene eenvoudige wyze, by hoofdstukken en afdelingen, *historisch* en niet theoretisch; *werkelyk* en niet romantisch in hare onderscheidene bedienden voor te stellen, en dit alles met algemeene aenmerkingen en vergelykingen uit de geschiedenis der naburige plaetsen te staven, om laags daer een afbeeldsel te kunnen vervaerdigen eener gemeente in het algemeen: *vooral*, zegt de titel, *gedurende de XVIIe en XVIIIe eeuw*, vermits van de menigvuldige bewysstukken, die er in voorkomen, dit tydstep het grootste gedeelte oplevert; maar dat wil niet te kennen geven, dat van vroegere tyden gezwegen wordt.

De voorzigtheid schynt te vereischen van door eene voorafgaende inschryving de verzekering te bekomen, of de kosten van het werk, dat hier aen het geëerd publiek aengekondigd wordt, al of niet zullen kunnen vergoed worden.

Wat het uiterlyke betreft, zal hetzelfde meer dan 500 bladzijden in groot 8^e papier en letters gelyk aen den prospectus, bevatten en den intekenaars tegen 75 centiemen per 100 bladzijden berekend worden.

De intekening staet open tot den 1 October aenstaende, na welk tydstep de prys zal verhoogd worden.

De betaling geschiedt by de aflevering.

Men teekent in by den heer C.-J. FONTYNS, boekdrukker en boekverkooper tot Leuven, enz.

Het moet allen vlaemschen belg eene ware vreugde geweest zyn, den prospectus te zien verschynen, waerin de Eerw. heer Doctor A. Kempeneers ons een *historisch tafereel eener vrye gemeente* belooft, nemende het voorbeeld de gemeente Montenaeken.

De opkomst en voortgang der gemeenten is een der duisterste, en nogthans belangrykste punten der geschiedenis; moeyelyk is het tot de dikwyls onheuglyke tyden op te klimmen, en de aloude overblyfsels te ondervragen.

Hier toe is een geduld en een kennis noodig welke men doorgaens zelden aantreft. Wy twyfelden niet of de Heer Kempeneers zal zich van deze moeyelyke taek tot aller voldoening kwyt, en al wie dezen heer kent, byzonder zy die vroeger het geluk hebben gehad hem tot leeraer te hebben, zullen het eens met ons zyn om vooraf te oordeelen dat er geene daadzaken zullen voorkomen die niet op de beste gronden steunen; geene beoordeelingen, welke niet met eene volkomene juistheid geveld zyn. Daerenboven gelooven wy aen onze lezers te kunnen beloven dat het werk het grootste belang zal opleveren ten opzichte der wetten en gebruiken van de verschillende tyden welke ons de geleerde heer zal beschryven.

Wy hopen dus, dat menigvuldige onderteekenaars den heer Kempeneers in zyne nuttige onderneming zullen aenmoedigen.

Eindelyk is dan toch de groote slag gedaen! De versterkingen van Antwerpen zyn gestemd en de Belgen gaen miljoenen uitgeven.

Hoe weinig byval het ontwerp ook vond, heeft het ministerie gezegevierd en men zal kasteelen bouwen, dit mael niet in de lucht en ten koste der inbeelding, maar kasteelen om Antwerpen in te sluiten, den koophandel dier stad te benadeelen, kasteelen tot hospitalen voor onze soldaten, en ten koste van het zweet des landmans.

Limburg heeft de eer ook eenen senateur te hebben die dit gestemd heeft! Misschien deed hy het met een allerbste inzicht, om zynen oproep voor den yzerweg van Tongeren te zien aenveerden! Maar elias! alles wat hy heeft bekomen is alweer dat men zyne vraag in aendacht zal nemen. Dit heeft men zoo lang gedaen, en toch komt er niets van. Limburg immers is nergens voor goed dan om te betalen, en den eenen of anderen knikker naar de kamer of den senaet te zenden. Gelukkig dat onder dit laetste opzigt, alle distrikten niet op dezelfde wyze moeten beschouwd worden.

STADSNIEUWS.

Verleden dynsdag zyn hunne doorluchtige hoogheden, de hertog van Brabant en de graef van Vlaenderen alhier met den spoorweg aengekomen, het konvoi hield weinigen tyd in onze statie stil. De twee prinsen begaven zich naar het kamp van Beverloo.

Den eersten dag van de opening der jagt in de provincie Limburg verloor de heer Alfred Mellaerts van Sint-Truiden een gouden uerwerk dat ongeveer de acht honderd franken waard was. Inderdaed het was een *cylindre à répétition a parachute* of eene horlogie welke slaende de uren aenwyst en tegen allen val veilig is.

Zonder zich met vele opsporingen te bekommeren deed gemelde heer Mellaerts de horlogie uitbellen, doch het uerwerk kwam niet te voorschyn.

Over eenige dagen nogthans kwamen twee jonge boeren een gouden uerwerk ten koop aenbieden by den heer Creten, horlogiemaker te St.-Truiden. De heer Creten die, als kenner der zaak, een schoon werk weet te onderscheiden, weigerde dit stuk te koop, zeggende dat dit hoegaenaemd geene verkoopbare waer was, omdat het te kostelyk voorkwam.

Dit werd in de stad ruchtbaer, en kwam aen de ooren van den heer Kersteens, onder-kommissaris der stad. Deze begaf zich aenstonds by den heer Creten doch kon geene andere inlichtingen bekomen dan dat het twee jongheden waren, waarvan de eene ontrent de 18 à twintig jaren en de andere ontrent de twaelf à dertien jaren schien.

Door deze weinige en geringe inlichtingen geholpen zette de overmoeybare politie-agent, die reeds zoovele blyken van behendigheid in soortgelyke zaken te ontdekken, gegeven heeft, zich op weg, en weinige uren later waren de vindsters ontdekt. Het gouden uerwerk werd hem overhandigd, en thans bevindt het zich in de handen van het geregt. De zaak zal voor het tribunaal uitgemaekt worden.

Vandaag 10 september was er in onze stad een hoop volk te heen; eene meid van een der goede koophandelhuizen van St.-Truiden was aengehouden geworden voor diefstal van verschillende neusdoeken, drie flanellen rokken, twee fransche merinos-kleeders, chocolaet, konduit-suiker, katoen en een geley.

Een jonge rekrut begaf zich dezer dagen naar een dier huizen waer men gewoon is oorden uit den zak der jongelingen te kloppen. Een jonge brigadier, die een weinig te veel in

het glas gekeken had, bevond zich in dit geval; men nam hem zyne beurs af welke gelukkiglyk maer eenige centiemen inhield, en men wierp hem aen de deur. De riem zelf welke hem zyne broek hield op de heupen houden werd weg genomen, en des anderendaags, zigde men zoo maer goelyk heen: chy is niet hier geweest het schynt dat de onder-kommissaris deze rede niet verstaen wilde, en dat hy zoo maer enkellyk tot een onderzoek overgegaen is.

Verschillende Tydingen.

Koning Leopold begeeft zich eerst naar Zwitserland en van daer zal hy de reis voortzetten in de Pyrenceën, alwaer den 11 of 12, te Biarritz, de reeds zoo dikwyls besprokene samenkomst met keizer Napoleon moet plaets hebben.

Men doet dikwyls nog al veel weg af al slapende. Twee roeijers lagen op de hoogte van het kraenhoofd te Antwerpen in een bootje te slapen. Zy lagen daer zoo rustig als twee kinderen in een wieg, en de ligte golfslag wiegde hen met veel regelmatigheid; het water liep af, en de touw, waarmede het aen een schip was vastgemaekt, geraekte per geval los. Daer dreeven onze twee slapers, die sliepen dat ze ronkten, over de schelde heen en zouden te Lillo te regt zyn gekomen, indien zy, tegen-over den bassin, niet op een schip hadden gestooten, dat op de reede lag.

Met genorgen kondigen wy aen dat de ziekten, die te Antwerpen en in de omstreken heerschten, en welke de faculty als *cholorinnen* herkend heeft, veroorzaekt door de al te sterke hitte van Augustus, gansch verdwenen zyn onder de gematigde luchtgesteldenis, die wy sedert eenige dagen in ons land hebben.

Een op pensioen gestelde soldaet, met name P. Vandenberg, oud 46 jaren, woonachtig te Brussel, heeft zich dynsdag voor zyn wooning met een pistool door den kop geschoten. De dood was oogenblikkelyk; naar men beweert kwam de ongelukkige met zyne vrouw niet overeen, en had zich aen den drank overgegeven.

Een der inboorlingen van Limburg, de heer Geysens, van Beeringen, genees- vroed en heelmester te Geet-Betz, komt als korresponderend lid der Brusselsche Akademie van geneeskunde uitgeroepen te worden. De redens ten zynen aeneming bygebragt zyn overeerlyk voor onze jeugdigen landgenoot; hieruit blykt, dat reeds verscheidene mededeelingen door dezen doktor aen het kundig akademisch korps zyn ingediend geworden die de aendacht en het welgevallen der leden der Akademie hebben verwekt. De Akademie wenscht den jeugdigen schryver geluk en verlangt dat hy voortga in zyne opsporingen en studie- vruchten der Akademie in te zenden.

Een zeer treurig voorval is de verledene week, rond 7 uren des avonds, te Anstival, naby Verviers, gebeurd. Een vierjarig jongentje, zoon van M. Fraikin, is al splende in den waterbak gevallen bestemd om de warme waters van M. Henrotay te ontvangen. Ongelukkiglyk was het water op dien oogenblik kokend, zoodat, als men er het kind uithaalde, het gansch verbrand was, eenige minuten daarna is het overleden.

Sedert eenigen tyd ziet men in Berlyn rytuigen waer van de wielen met gutta-percha zyn bekleed en die by het rollen over de kasseien niet het minste gedruisch maken.

Eene domme weidingschap heeft nogmaels het verlies van een menschenleven veroorzaekt. Een tafelnacht van een hotel te Berlyn, had eene wedding van 10 dalers aengegaen, dat hy op vijf minuten tyds vyftien glazen beijerssch bier zou drinken. Hy won de 10 dalers, maar twee uren later was hy en lyk.

De *National* verhaelt dat in de verledene maand oktober een werkmán, die een glas fero te veel gedronken had, een kalfskop te Brussel wilde binnensmokkelen. De komiezen namen den kalfskop in beslag, die een inkoomregt van 30 centiemen moest afgeven. Later werd de smokkelaar voor de regtbank gedaegd en veroordeeld by lyve tot 220 franken boet. De veroordeelde, een 60 jarige werkmán, kon deze boet niet betalen. Zoo haest zyne insolventieit bewezen was heeft men zich verhaest hem in 't gevang voor schulden te doen zetten.

In afwachting hebben de kosten van het proces en de opsluiting plaets gehad; reeds bevindt de smokkelaar zich sedert eene maand in het gevang; by zyne gevangzitting heeft hy voor dertig franks levensmiddelen ontvangen. Over eenige dagen heeft hy er nog dertig ontvangen, en op het einde des jaers zal hy er 536 hebben gehad, die, by al de andere kosten gevoegd, er ten minste *vyf honderd* zullen uitmaken. Men ziet dus dat met dergelyke middelen in het werk te stellen, men niet moet vreezen dat de belastingschuldige voor *dertig centiemen* besloten zullen worden.

Maer het schoonste van al en iets wat men ten spoedigste moet veranderen, want een jaer gevang voor het smokkelen van eenen kalfskop is om mee te lachen, het schoonste van al is dat men den werkmán binnen een jaer zal moeten loslaten. Inderdaed de nieuwe wet op den lyfswang beveelt dat de gevangenen voor schulden in vryheid moeten gesteld worden wanneer zy na een jaer gevang hunne insolventieit kunnen staven.

Eene betreuenswaardige gebeurtenis heeft te Abrets plaets gehad, zegt de *Indicateur de Bourgoin*. De neef van M. de Charrens is, na eene ziekte van dry dagen, aen de gevolgen van den steek eener vlieg bezweken. Die jongeling was 50 jaren oud.

Een feit van eene eerlooze barbaerscheit en van eene schrikkelike heiligschending, dat ons de vreedheden der wilde volkeren of der fransche republiek van 1795 doet herinneren, heeft te Verucchio, kleine stad by Jari, in Romagna plaets gehad: Eene hende soldaten, staetsomwentelaers van Garibaldi, hebben stormenderhand een vrouwenklooster ingenomen. Na alles geplunderd en verbryzelt te hebben, hebben zy zich aen de schandigste baldadigheden jegens die arme zusters pligtig gemaekt. Een officier, over hunne buitensporigheden verbolgen, wilde ze tot orde orde brengen, maar werd op plaets door hen gedood.

Men zegt dat de *revolutionnaires*, onder bevel van Garibaldi, zich eenen doortogt willen booren door het kleine pausselyke leger, om alzoo het koningryk Napels binnen te rukken en er den oproer te ontsteken.

De *Frankfurter Zeitung* meldt, dat een beruchte baenstroopers-kapitein, genaemd Romanic, wiens hoofd was op prys gesteld, den 20 Augustus, te Esseg, in Hongarië, met zyne makkers, na eenen wanhopigen weerstand, door de politie dier stad is aengehouden. Een der politie-agenten werd gedood en Romanic zelve verloor een oog, en werd aen den voet gekwetst. Een zynere medegezellen bekwam insgelyks verscheidene wonden.

Om Filip te spelen moet men tamelyk behendig zyn, en dan nog wordt men dikwyls gepakt.

In een steedje van Brabant woont een doktor regt over den Apotheker. Verlede week noodigde de doktor den apotheker op den koffy uit, en daarna werd er een fleschje den hals afgeslagen tusschen het kraken van een hoop amandelen. « Een filip, riep de apotheker uit, wie neemt aen? » De vrouw des doktoers nam de filip aen, en naletten en opletten en overletten, verloor zy den filip, en moest den apotheker een geschenk aenkoop, zich wel belovende, gelyk de ooijsvaer der fabel van ook hare beurt eens te krygen.

De gelegenheid deed zich weinige dagen daarna op. De apotheker verzocht den doktor op zyne beurt, en de amandels kwamen weder te voorschyn. « Dit mael riep de juffrouw uit, heb ik er ook een, wie doet met my? — De apotheker nam het voorstel aen.

Daer de twee wedders regt tegen over elkander wonen, besloot men van wederzyds alle mogelyke behendigheid in het werk te stellen, om zich niet te laten verrassen. Lange uren reeds had de juffrouw zich boven achter de venster gehouden, ten einde den apotheker in zyn winkel te zien verschynen, doch deze stond insgelyks achter zyn gordyn op schildwacht.

De juffrouw werd moede en verzon een anderen middel. Zy vat de kleeders van haren man, doscht zich in manskleeders uit om alzoo hare wedding te winnen. Eene groote schuur welke zy in de broek haers mans maekte, hield haer niet tegen, en helette haer niet haer opwerpen uitvoer te brengen.

De apotheker die lont geroken had, en gewaar werd wat er omging, trok aenstonds eene slechte broek aen, bedekte zich de lenden met een afgeschoten kiel, trok eene oude gryze slaepmuts in den kop, nam eene schup onder den arm, en trad dantelend gelyk een zieke gryzaerd tot de deur des doktoers, helde, en vroeg aen de meid of mynheer doktor te huis was. De meid liep boven op, en, « ja » was het antwoord.

Madame treedt als een deftig geneesheer het ziekvertrek in, laet den zieken binnen, en staet er op eens bedwelmd, toen hare medewedder de slaepmuts van den kop afrok en haer met eenen « dag filip » begroette.

BUITENNIEUWS.

FRANKRYK.

Victor Hugo, Louis Blanc, Edgar Guinet, Felix Pyat en andere republikeinen hebben tegen de vergiffenis, hun door keizer Napoleon geschonken, geprotesteerd. Ziehier de protestatie van kolonel Charras, en in de vergiftigde poelen van Cayenne.

« Aen Louis Bonaparte,

Gy geeft een *amnistie*, gy schenkt vergiffenis aen die duizende burgers sedert zoolang door u op vreemden grond gesmeten, door u in de boeijen gekluisterd, onder de doodende luchtstreek van Afrika, en in de vergiftigde poelen van Cayenne.

De burgers verdedigden tegen u de grondwet, welke een telg der vrye en algemeene stemming was, de grondwet aen wie gy eenen plegtigen eed van getrouwheid gezworen had en welke gy verraden hebt.

Daerom is het dat uwe wraek die burgers getroffen heeft.

Nu vergeeft gy hun. De schuldige schenkt vergiffenis aen zyne slagtoffers; zulke nieuwe handelwyze moest gy aen de Cesars van het verbasterd Rome ontleenen.

Dit is eene verraderlyke verandering der rollen, welke ik voor de openbare opinie en voor de geschiedenis niet spelen wil. Aen hem die de wet overtrad past het niet te vergeven aen dengenen welke ze verdedigd heeft.

Uw *amnistie* is een hoon voor hen die er het voorwerp van zyn Uwe vergeving is een list en strik gelyk ieder uwer woorden, gelyk ieder uwer eden; dit maekt geen indruk op my.

Doch de volksvertegenwoordiger, dien gy verkracht, gekerkerd en verjaegd hebt, de officier dien gy onthloot hebt, ik, dien gy tot op den grond des ballingschaps vervolgd hebt, ik verklaer het, ik vergeef u niet.

Ik vergeef u den dood van vyftien duizend franschen niet die in december vermoord, en in uwe kerkers en boeijen door verdriet, en in ballingschap ontzield werden.

Ik vergeef u uwen aenval op de grondwet niet welke gy met eed bekrachtigd hadt, en de vernieling der republiek aen wie gy de terugkomst in uw vaderland te danken hadt.

Eindelyk, ik vergeef u niet van de algemeene stemming door bedrog en door schrikboezeming onteerd, en myn vaderland tot zedelyken slavenband gebragt te hebben.

Zeker is het leven bitter als men verre van zyn huisgezin, van het vaderland gescheiden is; doch in de slaverny zou dit leven harder zyn.

Den dag waerop de vryheid, en het regt, die twee banellingen in Frankryk zullen weder binnentreden om u de regtvaardigste straf te doen ondergaan, dien dag ook zal ik daer terugkomen. Die dag treedt langzaam voort, maar hy zal komen, en ik kan wachten. »

Zurich 21 aug. 1859.

« Charras »

TE BEKOMEN

BY DE KINDEREN MILIS,

BOEKDRUKKERS EN UITGEVERS,

In de Steenstraet, N° 486 te Sint-Truiden.

GÉOMÉTRIE THÉORIQUE ET PRATIQUE

PAR

L'ABBÉ J. STORDEUR,

Professeur à l'École Normale de St.-Trond.

Prix. frs. 1,50.

KOLEN EN GRUIS,

GROOTE VERMINDERING VAN PRYS.

De heeren Gebroeders DELVAUX, kooplieden in hout, kolen en Gruis, woonende in de Zoutstraet te Sint-Truiden, brengen ter kennis van het publiek dat men by hem kan bekomen :

KOLEN en GRUIS 1ste Kwaliteit.

Den waggon 5,000 kilos aen fr. 77,00.

Franco geleverd tot in de statie te Sint-Truiden.

VERKOOP

van schoon

NAGRAS

onder BUDINGEN en GEETBETZ.

De Notaris COENEN te Geetbez, zal openbaerlyk aen de meestbiedende op DYNSDAG wezende 13 September 1839, aanbieden te verkoopen op crediet; van wegen.

De heer Vliegen ex Herck.

Het Nagras staende wassende op vier hectaren weide, in het Craenenbroek en Araensbroek onder Geetbetz.

De heer Nagels ex Hasselt.

Het Nagras staende wassende op vier hectaren weide, in het Betzerbroek.

De heer Kebers-Krösz ex Brussel.

Het Nagras staende op 6 hectaren weide, gelegen in het Craenenbroek.

De heer Siaens ex Terbeek.

Het Nagras staende wassende op dry hectaren weide, in het Araensbroek en Betzerbroek.

De heer Verheyden ex Oplinter.

Het Nagras staende wassende op twee hectaren weide, in het Craenenbroek.

De kinderen Duwaerts ex Diest.

Het Nagras staende wassende op eenen hectaer weide, in het Craenenbroek.

De heer Brauwiers ex Loven.

Het Nagras staende wassende op eenen hectaer weide, in het Craenenbroek en Araensbroek.

De heer Vanzwygenhoven-Krosz.

Het Nagras staende wassende op twee hectaren weide, in het Nestelbroek.

De heer Troostemberch d'Oplinter.

Het Nagras staende wassende op ontrent vyftien aren weide, in het Nestelbroek.

De vergadering zal wezen ter plaatse, te beginnen op de weide van de heer Nagels, om twee uren na middag.

Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden en mits goede en bekende borg.

VERKOOP

van een patrimonieel

AKKERLAND.

WOENSDAG 14 september 1839, om 3 ure na middag, zal de heer Henri SNEYDERS woonende te Luik, ten herberge van Philip Salmain gestaen te St.-Truiden op den grooten merkt, ten meestbiedend voor de Notarissen DELGEUR en VANHAM verkoopen:

53 aren, 36 centiaren Akkerland, gelegen onder Sint-Truiden in het Uilenkot, regenoten 1° Joannes Martens, 2° mejufvrouw de weduwe Joannes Nicolai, 3° den heer Tops en den armen van Sint-Truiden, en 4° Joannes Debruyen. In pacht tot heden by den heer Joannes Féodard en seffens aen te slaen.

VERKOOP

van schoon

NAGRAS

ONDER RUMMEN.

De Notaris COENEN te Geetbetz, zal openbaerlyk aen de meestbiedende op Maendag 12 September 1839, aanbieden te verkoopen op crediet:

Wegens mevrouw Vandenbossche ex Thienen.

Het NAGRAS, staende wassende op 20 hectaren weide, gelegen onder Rummen, digt by het kasteel van mevrouw de Verkoopster.

Wegens den armen van Rummen.

Het NAGRAS, staende wassende op 2 hectaren weide, genaemd Armen Bempt, gelegen aen de Leeuw-Brugge.

De vergadering zal wezen ter plaats in den grooten dreeft aen gemeld kasteel om 11 ure s'morgens. Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden,

UIT ER HAND TE HUREN

voor 15 Meert 1860.

EEN PACHTHOF.

MET 28 HECTAREN BOUW EN WEILANDEN.

Alle digt by elkander, gelegen onder Rummen. Zich te bevragen ter studie van den Notaris COENEN te Geetbetz.

PUBLIEKE VERKOOPING

van eene

BROUWERY

met

HUIS en HOF

te ZOUT-LEEUEW.

De Notaris COENEN te Geet-Betz, kanton van Zout-Leeuw verblyvende, zal ingevolge de wet van 12 juny 1816, publiek aen de meestbiedende in twee ziddagen te koop veilen.

Eene zeer wel gekalandeerde BROUWERY met alle hare gereedschappen, zoo als ketels, kuipen en andere, en HUIS en HOF er aen hechtig, groot zamen twee aren 50 centiaren, gestaen te Zout-Leeuw, by het Gasthuis, Sectie B N° 291 en 292 van het kadaster, regenoten de Gheet en de straet leidende na den molen.

De ziddagen zullen gehouden worden ten herberge van Augustinus DOTERMONT te Zout-Leeuw.

Den eersten op Woensdag 21 September 1839 om 2 uren namiddag.

Den tweeden en laetsten op Woensdag 5 October 1839 om 2 uren namiddag.

De conditiën en titels van eigendom berusten ten kantoor van gezegde Notaris Coenen.

VERKOOP

van schoone

HUISMEUBELN.

Op Woensdag den 14 September 1839, om negen uren 's morgens, zal mevrouw Harford, geboren De Creeft van St.-Truiden, ten haren woonhuize in de Kocistraet, publiek en ten meestbiedend op crediet voor de koopen boven de dry francs, door den Notaris COEMANS, doen verkoopen, allerhande schoone huismeubelen bestaende in:

Commoden, in mahonie-hout, buffetten, coulistafels en andere, nachttafels, ledikanten met resorts, veldbedden, stoelen, kerkstoelen, lavabos, spiegels, candelabers, quinquetten, toiletspiegels, lessenaers, tabourets, geschilderde storen, porcelyn, stoven, franklins, keukentafels en stoelen, hofalels en stoelen, ledders, tonnen, en voorts alle keuken en huisgerief.

KERMESSE ET FOIRE ANNUELLE

DE LA

VILLE DE LÉAU.

Le Sieur J. VOS a l'honneur d'informer le public qu'à l'occasion de la Kermesse et Foire annuelle il y aura GRAND BAL à l'hôtel de ville les jours suivans:

Dimanche 18 et Lundi 19 Septembre 1839
Le prix d'entrée est fixé à 1 franc par cavalier.
Le Bal commencera à 8 heures du soir.

A VENDRE

au Château de BOMBROUCK commune de Cortessem, QUATRE MILLE BOTTES DE

FOIN DE TRÈFLE.

G.-F. CRULS,

PRÉCEPTEUR ET RÉPÉTITEUR,

rue de Liège, N° 409, à Saint-Trond,

donne des leçons particulières, chez lui et en ville, aux élèves des deux sexes. Il enseigne les matières attribuées aux écoles tant moyennes que primaires.

Comme Répétiteur, il se charge d'expliquer aux élèves les matières enseignées dans l'établissement qu'ils fréquentent, de leur donner les conseils sur la manière de faire les devoirs que le professeur leur donne, de les guider dans leurs études, etc.

BERIC.

L. RUYMEN,

HAMELSTRAET N° 691 TE ST.-TRUIDEN,

maekt het publiek kenbaer, dat by zich komt te stellen als bakker, en dat by hem te bekomen zyn, alle soorten van wittebrood en suikergebakken. Alle dagen der week s'morgens om half-zeven versche Brusselsche en Luiksche pistolets en Fransch wittebrood.

UIT TER HAND TE KOOP

BY N. VANDENBORNE,

M^{ter} Kleermaker en koopman in Meubelen,

Steenstraet, 464, te St.-Truiden,

EENEN TROON

om O.-L. VROUW in te plaetsen, met schoon Snywerk versierd.

Verders zyn by hem te bekomen alle soorten van Stoelen, geboureed, alsook allerhande soorten van Meubels in mahonie, pluime en krenge bedden, enz. enz.

BURGERLYKEN STAND DER STAD SINT-TRUIDEN.

Aengiften van den 2 tot den 9 September 1839.

GEBOORTENS.

Mannelyk 1. — Vrouwelyk 4.

HUWELYKEN.

Geene.

OVERLYDENS.

Schouberechts, Hubertus - Gregorius - Josephus, zonder beroep, oud 27 jaren, jongman.

Vandenhove, Joannes-Jacobus, daglooner, oud 62 jaren, weduwaer van Elisabeth Deboet.

Buyskens, Christianus, daglooner, oud 64 jaren, echtgenoot van Anna Gens.

Houart, Elisabeth, winkelierster, oud 64 jaren, weduwe van Joannes-Lambertus Charlier.

Vandersas, Joannes, schoenmaker, oud 63 jaren, weduwaer van Christina Schevenels, en van Maria-Theresia Melotte.

3 kinderen onder de 7 jaren.

MARKTPRYZEN DER GRANEN.

Diest, 7 Sept.		Diest, 3 Sept.	
Tarwe	hect. 19-60	Tarwe	hect. 19-60
Koren	" 14-00	Koren	" 15-65
Haver	" 09-60	Haver	" 09-60
Garst	" 15-90	Garst	" 15-60

Hasselt, 6 Sept.		Hasselt, 30 Aug.	
Tarwe	100 kil. 25-90	Tarwe	100 kil. 25-00
Koren	" " 18-70	Koren	" " 18-60
Haver	" " 14-20	Haver	" " 16-00
Garst	" " 19-00	Garst	" " 17-90

Leuven, 8 Sept.		Thienen, 9 Sept.	
Tarwe	100 kil. 25-04	Tarwe	100 kil. 24-32
Koren	" " 17-56	Koren	" " 18-90
Haver	" " 14-35	Haver	" " 18-90
Garst	" " 19-04	Garst	" " 21-00

St.-Truiden 7 Sept.		St.-Truiden 3 Sept.	
Tarwe	100 kil. 25-56	Tarwe	100 kil. 22-81
Koren	" " 18-61	Koren	" " 18-08
Haver	" " 15-73	Haver	" " 15-30
Garst	" " 19-40	Garst	" " 19-40

VERTREK-UREN VAN DEN YZEREN-WEG.

8 uren 6 min. s'morg. -- van Sint-Truiden naer

Velm. — Landen. — Esmael. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Wespelaer. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Contich. — Antwerpen. — Lier. — Herenthals. — Turnhout. — Vilvorde. — Brussel. — Bergen. — Quiévrain. — Termonde. — Aelst. — Lokeren. — Gend. — Bruggen. — Ostende. — Kortryk. — Mouscron. — Doornik. — Gingelom. — Waremmes. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Chaudfontaine. — Le Vrooz. — Pepinster. — Spa. — Enival. — Verviers. — Colhain. — Herbestal.

1 uer naer middag express-treinen

St-Truiden naer Landen. — Thienen. — Leuven. — Mechelen. — Brussel. — Termonde. — Gend. — Bruggen. — Ostende.

6 uren s'avonds. -- van Sint-Truiden naer

Velm. — Landen. — Thienen. — Vertryck. — Leuven. — Haecht. — Mechelen. — Duffel. — Antwerpen. — Vilvorde. — Brussel. — Gingelom. — Roost. — Waremmes. — Fexhe. — Ans. — Hautpré. — Luik. — Chenée. — Verviers. —

9 uren 25 min. s'morg. -- van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaeken. — Maestricht. —

2 uren 4 min. na midd. -- van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaeken. — Maestricht. — Meerssen. — Valkenburg. — Wylré. — Simpelveld. — Aken. — Cologne. — Dusseldorf. — Rubrois. — Berlin. —

7 uren 47 min. s'av. van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. — Alken. — Hasselt. — Diepenbeek. — Beverst. — Munsterbilsen. — Eygenbilsen. — Lanaeken. — Maestricht. —

POSTWAGEN-DIENST

van Sint-Truiden naer Tongeren.

9 uren 45 min. s'morgens. — 7 uren 30 min. s'avonds.

Sint-Truiden. Boekdrukkery van de kinderen Milis.